

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2025-yil, 12-13-noyabr

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE
PHILOLOGY AND TRANSLATION
STUDIES”**
international scientific and practical conference
November 12-13, 2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI KAFEDRASI

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami

2025-yil, 12-13-noyabr

THE MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND
INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ALISHER NAVO‘I TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE

THE DEPARTMENT OF “TRANSLATION THEORY AND PRACTICE”

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference titled

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE PHILOLOGY
AND TRANSLATION STUDIES”**

November 12-13, 2025

Tashkent – 2025

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 “Filologik komparativistika va tarjimashunoslik masalalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami. – Toshkent, 2025. – 889 b.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Mas’ul muharrir:
Shuhrat SIROJIDDINOV

akademik

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti rektori

Tahrir hay’ati:

Nozliya Normurodova (O‘zbekiston), Zuhridin Isomiddinov (O‘zbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italiya), Gabriela Shtoecli (Shveytsariya), Qosimboy Mamurov (O‘zbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Misr), Uzoq Jo‘raqulov (O‘zbekiston), Gulnoz Xalliyeva (O‘zbekiston), Yurgen Yakob Beker (Germaniya), Kemal Yavuz Ataman (Turkiya), Xurram Raximov (O‘zbekiston), Natalya Filimonova (Rossiya), Nedim Bakirci (Turkiya), Farhad Rahimi (Eron), Xayrulla Hamidov (O‘zbekiston), Elmira Adilbekova (Qozog‘iston), Sag‘inbek O‘rinboev (Qirg‘iziston), Zulxumor Xolmanova (O‘zbekiston), Mahmadiyor Asadov (O‘zbekiston), Ziyodaxon Teshaboyeva (O‘zbekiston), Dilnavoz Yusupova (O‘zbekiston), Islomjon Yakubov (O‘zbekiston), Nargiza Rashidova (O‘zbekiston), Sabohat Qahharova (O‘zbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (O‘zbekiston,) Nigora Sulaymonova (O‘zbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (O‘zbekiston), Dostonbek Ahmadov (O‘zbekiston), Dilnoza Shonazarova (O‘zbekiston).

Mazkur xalqaro konferensiya materiali filologik komparativistika va tarjimashunoslikning dolzarb nazariy hamda amaliy masalalarini zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida yoritishga bag‘ishlanadi. To‘plamda turli milliy adabiyotlar, tillar va madaniyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir, adabiyotlararo aloqalar, qiyosiy-tipologik va qiyosiy-genetik tadqiqotlar, badiiy va maxsus matnlarni tarjima qilish muammolari, tarjima strategiyalari va ekvivalentlik masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, konferensiya materiallarida tarjima nazariyasining zamonaviy konsepsiyalari, tarjimon kompetensiyasini shakllantirish, tarjimoni o‘qitish metodikasi, madaniyatlararo kommunikatsiya hamda globallashuv sharoitida tarjimaning ijtimoiy-madaniy ahamiyati kabi masalalar keng yoritiladi. Ilmiy maqolalar filologik komparativistika va tarjimashunoslik sohalarida faoliyat yuritayotgan olimlar, tadqiqotchilar, doktorantlar, magistrantlar hamda talabalar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, fanlararo integratsiyani kuchaytirishga hamda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

To‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 17-dekabrda 6-sonli yig‘ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 Proceedings of the International Scientific-Practical Conference on the topic “Problems of comparative philology and translation studies”. – Tashkent, 2025. – 889 p.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Editor-in-Chief:

Shuhrat SIROJIDDINOV

Academician

Rector of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature

Editorial Board:

Nozliya Normurodova (Uzbekiston), Zuhridin Isomiddinov (Uzbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italy), Gabriela Stöckli (Switzerland), Qosimboy Mamurov (Uzbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Egypt), Uzok Djoraqulov (Uzbekiston), Gulnoz Khallieva (Uzbekiston), Jürgen Yakob Beker (Germany), Kemal Yavuz Ataman (Turkiye), Khurram Rakhimov (Uzbekiston), Natalya Filimonova (Russia), Nedim Bakirci (Turkiye), Farhad Rahimi (Iran), Khayrulla Hamidov (Uzbekiston), Elmira Adilbekova (Kazakhstan), Sag‘inbek O‘rinboev (Kyrgyzstan), Zulxumor Xolmanova (Uzbekiston), Mahmadiyor Asadov (Uzbekiston), Ziyodakhon Teshaboyeva (Uzbekiston), Dilnavoz Yusupova (Uzbekiston), Islomjon Yakubov (Uzbekiston), Nargiza Rashidova (Uzbekiston), Sabohat Qahharova (Uzbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (Uzbekiston,) Nigora Sulaymonova (Uzbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (Uzbekiston), Dostonbek Akhmadov (Uzbekiston), Dilnoza Shonazarova (Uzbekiston).

This international conference articles are dedicated to illuminating the current theoretical and practical issues in philological comparativistics and translation studies based on the modern scientific approaches. The collection analyzes of mutual influences between different national literatures, languages and cultures; interliterary connections; comparative-typological and comparative-genetic studies; the issues of translating literary and specialized texts; translation strategies and problems of equivalence. Furthermore, the conference materials extensively cover the topics such as: contemporary concepts in translation theory, the formation of a translator competence, methodologies for teaching translation, intercultural communication and socio-cultural significance of translation in the context of globalization. The given scientific articles are intended to scientists, researchers, doctoral students, master’s students and undergraduate students who actively working in the fields of philological comparativistics and translation studies and they serve to strengthen interdisciplinary integration as well as to ensure the harmony between theory and practice.

The views expressed in the articles do not necessarily reflect those of the editorial board.

The publication was recommended by the Scientific and Technical Council of Alisher Navo‘i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature on December 17, 2025.

BOLA TIMSOLINING ROMAN OBRAZLARI TIZIMIDAGI O‘RNI

Yorqinoy Ismonova,

ToshDO‘TAU o‘qituvchisi

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.12.11/QLQV3227

Annotatsiya. Ushbu maqolada bola obrazining roman obrazlari tizimidagi vazifasi nazariy jihatdan tahlil qilingan. Bola obrazi romandagi vazifasiga ko‘ra ma‘naviy-axloqiy ideallarni ifodalash, jamiyatni poetik aks ettirish, metaforik idroklash va badiiy kodlash, syujetni rivojlantirish va dramatismni kuchaytirish, empatiya uyg‘otish va estetik vazifa, o‘shib boruvchi obraz kabi tasniflarga ajratib o‘rganildi.

Kalit so‘zlar: *roman, adabiyot, obraz, bola, badiiy asar, muallif, badiiy vazifa, empatiya, estetik, harakter, qahramon.*

Abstract. This article theoretically analyzes the role of the child image in the system of novel images. The child image was classified according to its role in the novel into such categories as expression of spiritual and moral ideals, poetic reflection of society, metaphorical perception and artistic coding, plot development and enhancement of drama, arousing empathy and aesthetic function, and a growing image.

Keywords: *novel, literature, image, child, work of art, author, artistic task, empathy, aesthetics, character, hero.*

Adabiyotda bola obrazi alohida bir mavzu sifatida muhim o‘rin egallaydi. Chunki bu obraz badiiy asarda muallifning estetik va falsafiy qarashlarini ifodalash, jamiyatning ma‘naviy-axloqiy muammolarini ochib berish, insonning ichki dunyosini yoritish, uning eng pokiza his-tuyg‘ularini poetik aks ettirishda muhim vosita hisoblanadi. Shuningdek, bola obrazi ko‘pincha muallifning estetik va falsafiy qarashlarini ifodalash, jamiyat muammolarini ochib berish yoki insonning ichki dunyosini yoritishda muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Bola obrazining romanlar obrazlar tizimidagi o‘rni ko‘p qirrali bo‘lib, u asarda dinamikani, emotsional intensivlikni va mushohadani oshirishda ko‘makchilik qiladi.

Asar obrazlar tizimidagi bola obrazining asosiy badiiy vazifasi sifatida nazariy jihatdan quyidagilarni belgilash mumkin:

1. Ma‘naviy-axloqiy ideallarni ifodalash. Adabiyotda bola obrazi yosh o‘quvchilarning dunyoqarashini shakllantirishda, ularning axloqiy tamoyillarini rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi. Bola obrazi insoniy qadriyatlarni, halollik, mehribonlik, soddalik va poklik kabi fazilatlarni o‘zida mujassam etadi. Adabiyotda bola orqali ijtimoiy muammolarni tanqid qilish yoki ideal jamiyat tasvirini yaratish osonroq kechadi, chunki bola xarakteri hali hayotning murakkabliklari va qiyinchiliklari buzilmagan, unda tabiiylik va samimiylik saqlangan bo‘ladi. Ayni xususiyatlarga ega bola obrazi asarda bolalar hayotini aks ettirgan holda, o‘quvchini ezgulik sari yetaklaydi.

2. Jamiyatni poetik aks ettirish. Bola obrazi ko‘pincha muallifning ma‘naviy-estetik qarashlarini ifodalashda, turli ijtimoiy muammolarni yoritishda va jamiyatning ichki mohiyatini ochib berishda muhim rol o‘ynaydi. Bola obrazi orqali yozuvchi o‘z davrining ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va ma‘naviy muhitini ko‘rsatadi. Masalan, bolalarning turmush tarzi, ularning muammolari va orzulari jamiyatning rivojlanish darajasini aks ettiruvchi mezon sifatida qaraladi. Bola qiyofasi orqali ijtimoiy, madaniy va axloqiy hodisalar badiiy talqin etiladi. Badiiy adabiyotda bola obrazi jamiyatning muayyan davridagi ijtimoiy, madaniy va psixologik holatini poetik aks ettirishning o‘ziga xos kalitidir. Shu nuqtayi nazardan, bola qiyofasini tahlil qilish jamiyatning ayni ahvolini, uning qadriyatlari va muammolarini chuqurroq tushunish imkonini beradi.

3. Metaforik idroklash va badiiy kodlash. Bunda bola ko‘pincha sof, beg‘ubor va samimiy qahramon sifatida tasvirlanib, kattalar dunyosining murakkabliklarini ochib berishga xizmat qiladi. Bola obrazi orqali yozuvchi jamiyatdagi tubanlik, shavqatsizlik, adolatsizlik, tengsizlik, insoniy qadriyatlarning buzilishi kabi masalalarni badiiy ko‘rsatish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Shu bilan birga,

bola qiyofasi insoniyatning kelajagi, umidi va ideal jamiyat haqidagi orzularining ramzi sifatida ham qabul qilinadi. Ushbu obraz orqali muallif jamiyatdagi ma’naviy inqirozga qarshi kontrast yaratishni maqsad qiladi.

4. Syujetni rivojlantirish va dramatismni kuchaytirish. Bola obrazi adabiyotshunoslikda muhim tahlil predmeti bo‘lib, bola qiyofasi ko‘pincha asar syujetining markaziy qismini tashkil etadi yoki uni rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi. Bu obraz badiiy asarda dramatik effekt yaratishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ya’ni bola obrazi asar obrazlar tizimida dramatismni oshirishda va syujet dinamikligini ta’minlashda samarali vosita hisoblanadi. Bola obrazi ko‘pincha roman ichidagi asosiy konfliktlarni kuchaytirishga xizmat qiladi. Bu konfliktlar ichki kurashdan tortib jamiyatdagi ijtimoiy va axloqiy masalalarigacha bo‘lishi mumkin. Bola, asosan, jamiyat va vaziyat qurboni yoki qahramon sifatida tasvirlanadi, bu esa o‘quvchiga kuchli hissiy ta’sir ko‘rsatadi. Syujetni rivojlantirishda bola obrazi ko‘pincha asar voqealari rivojini harakatlantiruvchi kuch sifatida xizmat qiladi. U syujetning bosh qahramonlaridan biri bo‘lsa, uning o‘zgarishi, hissiyotlari va qarashlari orqali asar dinamikasi yaratiladi. Bola xarakterining shakllanish jarayoni, uning dunyoni anglashga bo‘lgan intilishi voqealar zanjirini boyitib, o‘quvchining diqqatini jalb qiladi. Bu ayni obrazni syujetni rivojlantirishdagi o‘rni belgilaydi. Dramatismni kuchaytirish vositasi sifatida ham bola obrazidan foydalanish ko‘pincha asar ichidagi keskinlik va dramatik mazmuni kuchaytirishga xizmat qiladi. Beg‘ubor bolaning murakkab va hatto shafqatsiz dunyo bilan to‘qnashuvi, uning qiyinchiliklarni yengishga intilishi yoki mazlum ahvolga tushishi dramatik ta’sirni oshiradi.

Bola obrazi dramatik sahnalarda hissiyotlarni yanada kuchaytirish imkonini beradi. Masalan, tuban, chirkin, zulmat voqealar orasidagi umid va yorug‘lik timsoli sifatida tasvirlanishi syujetni boyitadi va o‘quvchining e’tiborini asar g‘oyasiga yo‘naltiradi. Bir so‘z bilan aytganda, bola obrazi adabiyotda syujetni rivojlantirish va dramatismni kuchaytirishda nafaqat voqealar zanjiri, balki hissiy muvozanatni ham yaratadi. Shu tariqa, bola tasviri o‘quvchini o‘ziga jalb etish va asar g‘oyasini chuqurroq tushuntirish vositasiga aylanadi.

5. Empatiya uyg‘otish va estetik vazifa. Dramatik vaziyatdagi bola his-tuyg‘ularining nozik va samimiyligi o‘quvchida achinish va hamdardlik hissini kuchaytiradi hamda asar mazmunini yanada ta’sirchan qiladi. Arastu ta’biri bilan aytganda, “Aslida asar shunday yozilishi kerakki, u sahnada ko‘rilmaganida ham bo‘lib o‘tadigan voqeani tinglovchi har bir kishi, xuddi Edip haqidagi rivoyatni tinglaganday, hodisalarning o‘zida borishidan g‘am chekuvchiga nisbatan o‘zida hamdardlik sezsin va vujud jivirlab seskansin” [Arastu, 2024:45]. Syujetda tasvirlangan hayot murakkabliklari qarshisida qolgan bola obraziga nisbatan o‘quvchi hamdardlik his qiladi, bu esa asar mazmunini yanada emotsional qiladi va o‘quvchini chuqurroq o‘ylashga undaydi. Hamdardlik va achinish hissiyotlarini uyg‘otish adabiyotda go‘zallikni targ‘ib qilish demakdir. Akademik Matyoqub Qo‘shjonov “Go‘zallikdagi fojiviylik” maqolasida quyidagilarni yozadi: “Fojiviylik to‘laqonli ijobiy qahramon obrazi yaratilgan paytlarda ham ko‘zga tashlanadi. Gap shundaki, ko‘pgina asarlarda insoniylik, kurashchanlik xususiyatlari bilan o‘rnak bo‘larli qahramonlar hayoti fojia bilan yakunlanadi. Bunday paytlarda san’atkor o‘zining go‘zallik prinsiplarini ikki yo‘l bilan amalga oshiradi. Birinchidan, ilg‘or shaxsning kitobxon va tomoshabiniga o‘rnak bo‘ladigan ijobiy xususiyatlarini birinchi planga chiqargan holda tasvirlaydi, unga qandaydir havas uyg‘otadi. Shu yo‘l bilan u o‘quvchining ruhiy dunyosiga ta’sir o‘tkazadi. Qahramon xarakteridagi go‘zallikni unga yuqtiradi. Ikkinchidan, qahramonning fojiviy holatlarini ko‘rsatib, kitobxon ijobiy qahramon xislatlarining tasviridan olgan ruhiy boylikni yana bir bor oshiradi... adabiyot va san’atda fojia ko‘p o‘rinlarda ijobiy qahramon tasvirining yo‘ldoshidir... [Qo‘shjonov, 2018:314]

6. O‘zib boruvchi obraz. Romanda bola obrazining takomili ko‘lab yozuvchilar ijodida kuzatiladi. Bola obrazi orqali yozuvchi o‘zining jamiyat, axloq va insoniy qadriyatlarga bo‘lgan qarashlarini ifoda etadi. Bola obrazining rivojlanishi asar mazmuni va g‘oyaviy tuzilishida muhim ahamiyat kasb etadi,

chunki u faqat bir shaxs sifatida emas, balki jamiyatning ahvoli va kelajagini ko‘rsatib, belgilab beruvchi ramziy qahramon sifatida talqin qilinadi. Bola obrazining takomili orqali muallif ijtimoiy, psixologik yoki ma’naviy masalalarni chuqurroq yoritadi. Bola voyaga yetar ekan, uning dunyoqarashi va tajribasi o‘zgarib boradi, bu esa o‘quvchiga hayot haqidagi umumiy falsafiy fikrlarni anglashga yordam beradi. Bunday bolalar obrazi badiiy asarlarda o‘z o‘rnida boruvchi bola rolida keladi. Adabiy asarlarda bola obrazining takomillashib borishi ikki asosiy yo‘nalishda ko‘rinadi:

birinchisi, individual rivojlanish. Bunda bola xarakterining o‘z o‘rnida borishi, uning o‘ziga xos xususiyatlari, tajribasi va hayotiy sinovlar orqali shakllanishi nazarda tutiladi. Bu jarayon qahramon (bola)ning ichki dunyosidagi murakkab o‘zgarishlar orqali tasvirlanadi;

ikkinchisi, ijtimoiy va g‘oyaviy o‘zgarishdir. Bola atrofidagi muhit va voqealar ta’sirida jamiyatning muhim qadriyatlari va muammolarini anglay boshlaydi. Bu esa bolaning dunyoqarashini kengaytirib, uning shaxsiyatiga ijtimoiy mas’uliyat hissini olib keladi. Masalan, ko‘plab asarlarda bola obrazi orqasida dunyodagi adolatsizlik, mehr-muhabbat, odamlar o‘rtasidagi munosabatlarning murakkabligi kabi muammolar yoritiladi. Ushbu jarayon orqali yozuvchi qahramonning ichki dunyosidagi evrilishlarni chuqur yoritib, o‘quvchini hayot haqidagi falsafiy o‘ylarga chorlaydi.

Umuman olganda, bola obrazining roli adabiyotda faqat yengil mazmun bilan cheklanmay, balki yuqorida sanab o‘tganimiz kabi chuqur ijtimoiy va ma’naviy savollarni o‘rtaga tashlaydi. Shu sababli, bola obrazi roman obrazlari tizimida markaziy o‘rinlardan birini egallaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Арасту. Поэтика. Ахлоқи кабир. Риторика. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2024.
2. Жўракулов, У. (2015). Назарий поэтика масалалари: муаллиф. Жанр. Хронотоп. Тошкент: Гафур Гулом, 353.
3. Жўракулов, У. Х. (2024). “ТАРИХИЙ ПОЭТИКА” МИЛЛИЙ АДАБИЁТШУНОСЛИК КОНТЕКСТИДА. Ташкентский литературоведческий форум, 1, 171-179.
4. Қўшжонов М. Адабий-танқидий мақолалар, эсселар, хотиралар. – Тошкент: Sharq, 2018.
5. Asadov, M. (2025). The concept of individualism and absurdity in Camus' the stranger. American Journal of Philological Sciences, 5(03), 119-123.
6. Намроев, К. (2024). ZAMONAVIY O‘ZBEK HIKOYALARI POETIK TAKOMILI. In Conferences (Vol. 1, No. 1).
7. Mamarasulova, Gulnoz. "THE INFLUENCE OF ORIENTAL LITERATURE ON ENGLISH POETRY AND PROSE." Nordic_Press 8.0008 (2025).
8. Mamarasulova, Gulnoz Abdulqosimovna. "THE ROLE OF EASTERN LITERATURE IN ENGLISH ROMANTICISM: A CROSS-CULTURAL INFLUENCE." Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal 6.02 (2025): 187-192.
9. Rashidova, N. (2020). THE ARABIC LOANWORDS IN EDUCATION TERMINOLOGY: LINGUISTIC AND STATISTICAL ANALYSIS. The Light of Islam, 2020(4), 138-146.
10. Sulaymonova, N. (2024). The Origins of the Literary Heritage of Scholar Mahmud Zamakhshari. SPAST Reports, 1(1).
11. Sulaymonova, N. A. (2021). Approach to the history of Arabic lexicography. ISJ Theoretical & Applied Science, 09 (101), 465-468.
12. Nigora, S. (2021). On The Manuscript Copies Of" Al Kashshof" By Makhmud Zamakhshari. Turkish Journal of Computer and Mathematics Education, 12(7), 2032-2042.
13. Sulaymanova, N. (2019). Confidential Review at Literary Heritage Of Mahmud Zamakhshariy. European Journal of Humanities and Social Sciences, (6), 162-166.
14. Сулаймонова, Н., & Сулаймонова, К. (2015). Фразеологизмы в произведении Махмуда Замахшари «асо-л-балого». Восточный факел, 1(1), 21-24.

15. Obidjonova M. (2025). Comparative analysis of speculative fiction features in some short stories of Ray Bradbury and Hojiakbar Shaykhov. Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarning o‘rni va rivojlanish omillari.
16. Khurramov, A. The Uniqueness of the Epic Scale in Historical Genres. *European Journal of Humanities and Educational Advancements*, 5(3), 77-79.
17. XURRAMOV, O. Hozirgi o‘zbek tarixiy nasrining janr xususiyatlari Genre features of current Uzbek historical prose. *ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MEROSINING SHARQ DAVLATCHILIGI VA MADANIYATI RIVOJIDA TUTGAN O‘RNI*, 334.
18. Асадов М. (2023). “Ёлғизлик мотиви”нинг поэтик талқини. *SHARQ-U G‘ARB RENESSANS ADABIYOTI: NAVOIY VA SHEKSPIR mavzuidagi xalqaro ilmiy-nazariy konferensiya materiallari*, 1(1).

MUNDARIJA		
I SHO‘BA. TARJIMASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI		
1.	Zuhriddin ISOMIDDINOV. Bizdagi tarjima muammolari	5
2.	Uzoq JO‘RAQULOV. O‘zbek tarjimachiligi istiqbollari	9
3.	Xurram RAHIMOV. Alisher Navoiyning “Munojot” asari tarixi, tabdili va tarjimalari xususida	14
4.	Олимджон КАСИМОВ, Мартаба СУЛТОНЗОДА. Некоторые лингвистические особенности перевода лексем «Шахнаме» на русский язык	17
5.	Ne‘matilla OTAJONOV. Eiji Mano – boburshunos olim	22
6.	Rukhsana IFTIKHAR. Beautification of Mughal women	26
7.	Наталья ФИЛИМОНОВА. Возможности перевода при работе иностранных учащихся с художественным текстом: начальный этап изучения русского языка	30
8.	Kosimboy MAMUROV, Nargiza TILAKOVA Functional syntax and mystical semantics: correlating syntaxemes with sufi concepts in Alisher Navai’s Uzbek and English ghazals	34
9.	Xayrulla HAMIDOV. Muslimbek Yo‘ldoshevning tarjimonlik mahorati	38
10.	Ирода СИДДИКОВА. К вопросу взаимосвязи психолингвистики и художественного перевода	43
11.	Xayrulla HAMIDOV, Zulfizarxon QORAXO‘JAYEVA. Nafisiyning “Jannatning yarim yo‘lida” asaridagi personaj portretining tarjimada berilishi	46
12.	Абдумажид МАДРАИМОВ, Аскарый МАДРАИМОВ. Вопросы перевода научного наследия Захириддина Мухаммада Бабур и традиция перевода в библиотеке Акбара в XVI веке	51
13.	Supriya BANERJEE, Iroda UMAROVA Reimagining classics: Tagore, translation and the global reader	54
14.	Ziyodaxon TESHABOYEVA. “Boburnoma”da milliy-madaniy xususiyatli til birliklar va ularning inglizcha tarjimalari	58
15.	Zulhumor MIRZAEVA. Politics under the mask of poetics: Chulpon’s translations in the 1920s-1930s	62
16.	Abdumajid MAMADALIYEV. Badiiy matn tarjimasida milliy koloritni ifodalash muammosi	72
17.	Muhammadjon ABDUVALIYEV. Sinxron tarjimashunoslikning zamonaviy masalalari	74
18.	Мұратбек БАҒИЛА, Кәмшат АЙМАҒАМБЕТОВА. Қазақ тілін оқыту әдістемесінің жаңа парадигмалары	80
19.	Shermurod SUBHON. Ijodiy kengashlarda	84

20.	Shermurod SUBHON. Kitobxon oldida mas’uliyat	97
21.	Murtazo SAYDUMAROV, Mahmudaxon SAYDUMAROVA. O‘zbek adabiyotining ilk romani tarjimalarida lingvomadaniy xususiyatlar va semantik o‘zgarishlar	100
22.	Mahmadiyor ASADOV. Tarjima – qiyosiy adabiyotshunoslikning tadqiqot obyekti	107
23.	Toshtemir ALIMOV. Gender as a linguistic and cultural parameter in literary translation	113
24.	Tozagul MATYOQUBOVA. Ilk hasbi hol qasida va uning o‘zbek tarjimoni	116
25.	Dilafruz MUHAMMADIYEVA. “Boburnoma”ning turkcha tarjimasi bilan bog‘liq muammolar	120
26.	Umida TURAeva. Some challenges of translating forensic terminology between English and Uzbek	125
27.	Елена ПАНОВА. Мифопоэтическая традиция и проблемы перевода и функционирования онимов в волшебной повести «Алиса в стране чудес» Л. Кэрролла	128
28.	Gulnoz MAMARASULOVA. Siyosiy matn tarjimasining lingvokulturologik jihatlari	137
29.	Эльнора БАГАВОВА. Эволюция переводческих теорий: от традиционных подходов к современным тенденциям	140
30.	Dilfuza KHUDAIBERDIEVA. Translation studies: traditional and modern approaches	144
31.	Gulnoz MAMARASULOVA, Ruxshona CHO‘LIYEVA. Diplomatiik matnlarning tarjimada ifodalanishi	148
32.	Dilshod AMIRQULOV. Tarjimashunoslikda til tipologiyasi asosida komparativ yondashuv	151
33.	Tozagul NASRULLAEVA. Literary translation as interpretation: on the basis of Dreiser’s literary works	154
34.	Мохира ЭШКУВАТОВА, Достонбек АХМАДОВ. Роль лингвострановедческого компонента в обучении переводу	156
35.	Islom TURDIYEV. Ingliz va o‘zbek tillaridagi ayrim ish yuritish terminlarining tarjima talqinidagi muammolari	160
36.	Фотима УМИРЗАКОВА. Проблемы традиционных и современных подходов в немецком переводе	163
37.	Shohsanam BEKMURATOVA. Maqollar tarjimasida tarjimonlarining lingvomadaniy yondashuvlari	166
II SHO‘BA. QIYOSIY TILSHUNOSLIK MASALALARI		
38.	Sayed Mohamed Ahmad KORAYEM. Principles for developing comparative linguistic studies	171
39.	Nedim BAKIRCI. Milli kimlik in’shasinda halk biliminin ishlevi	183
40.	Farhad RAHIMI. Beş, bel, bilek, elik/ el ve ilik kelimelerinin etimolojik ve anlamsal bağlantilari	190

41.	Farhad RAHIMI. Nezrali'nin Çağatay türkçesi sözlüğünün yanlıslari üzerine iii	196
42.	Сырга ОРУНБАЕВА, Долон МАЛДЫБАЕВ, Сагынбек ОРУНБАЕВ, Минаим МЫРЗАКМАТОВА, Жумакадыр КАРАМОЛДОЕВ. Горы и их лингвистические особенности: типология высот и культурных различий	215
43.	Saodat MUHAMMEDOVA, Kosimboy MAMUROV. Reforming the Uzbek latin alphabet: balancing phonology and global usability	221
44.	Jamoliddin YOQUBOV. O‘zbek va fransuz tillarida “ona” leksemasi ifodalanishining lingvomadaniy xususiyatlari	223
45.	Valijon VOSITOV. Inkor kategoriyasi lingvistik voqelik sifatida	228
46.	Khushnuda SAMIGOVA. Identifying the semantic component of affectionate form	230
47.	Nargiza DOSBAYEVA. Specific features of intercultural interaction in the course of teaching foreign languages	234
48.	Наргиза РАШИДОВА. Арабские заимствования в узбекском языке	237
49.	Ulugbek KARIMOV. Evolution of the cyborg in 21st-century science fiction	240
50.	Kamola ABDULLOEVA. Diskursiv shaxsning grafik vositalar orqali aks etishi	243
51.	Malohat BADALBAYEVA. The special lexicon of emergency situations in global linguistics	246
52.	Nargiza MIRZALIYEVA. Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining o‘ziga xos xususiyatlari: badiiy tahlil va qiyosiy yondashuv	250
53.	Azizjon SHARIPOV. Yozma manbalarda Hirotning tarixiy toponimikasiga doir ma’lumotlar: Shohrux Mirzo davri	253
54.	Марина ИСКАКОВА. Тюркоязычный мир от древности	263
55.	Nargiza YUSUPOVA. The impact of artificial intelligence on comparative philology and translation studies	268
56.	Feruzaxon KARIMOVA. Aksiolingvistikada ma’naviy qadriyatlar talqini	272
57.	Zebiniso BEKMURADOVA. O‘zbek va fransuz maqollaridagi xiazmlarning stilistik, semantik va lingvokulturologik tahlili	276
58.	Sabohat QAHHAROVA. Yassaviy hikmatlarining lingvokulturologik tahlili	279
59.	Dildora KENJAYEVA. “Boburnoma”da antroponimlarning etimologik o‘ziga xosligi	283
60.	Gulchexra IBRAGIMOVA. Ingliz tilida abbreviatura va akronimlarning lingvistik tahlili	287
61.	Asror YUSUPOV. Lug‘at maqolasi strukturasi nazariyasining rivojlanishi	289

III SHO‘BA. QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK MASALALARI		
62.	Islamjan YAKUBOV. Rudakiy adabiy-estetik qarashlari va lirik qahramon kechinmalari	293
63.	Islamjan YAKUBOV. Tragik konflikt, tragik holat va tragik qahramon	299
64.	Dilnavoz YUSUPOVA, Kemal Yavuz ATAMAN. Uch tazkira qiyosi	308
65.	Gulnoz XALLIEVA, Sitora SHAHOBOVA. “Middlemarch” va “Anna Karenina” asarlarida ayol obrazining o‘rni	316
66.	Bahodir XOLIQOV. Britaniya adabiyoti va o‘zbek mifologiyasida daydi yog‘dularning badiiy xususiyatlari	320
67.	Gulnoz XALLIYEVA, Farangizbonu ADAMOVA. “Jek Raymond” romanida Jek obrazi tahlili	323
68.	Nuriddin ALTINBOYEV. Qiyosiy tahlilda tipologiya va ta’sir fenomeni	326
69.	Gulnoz XALLIYEVA, Iroda ABDULLAYEVA. The nature of satirical characters in the works of Jonathan Swift	330
70.	Mohinur SOTVOLDIYEVA, Gulnoz KHALLIEVA. The poetics and typology of father figures in world literature: a comparative study	333
71.	Xafiza KUCHKAROVA. Badiiy adabiyotda peyzajning o‘rni	336
72.	Dilafro‘z QAHNAROVA. Zamonaviy o‘zbek qissachiligi: xalq an’analari va yangi badiiy shakllar	340
73.	Elmira HAZRATQULOVA. Temuriylar davri adabiy muhitida ustoz-shogird munosabatlari	344
74.	Тоҳир ТУРДИБОЕВ, Нигора ЖЎРАЕВА. Беҳбудий таълимотида ижтимоий-маърифий масалалар	347
75.	Ma’suma OVIDJONOVA. Ingliz va o‘zbek adabiyotida ilmiy fantastikaning narratologik asoslari	351
76.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сўлтан САНИЯТ. Türk masallarında hayvan motifleri: geyik motifinin kültürel yansımaları	357
77.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сая БЕРІКҚЫЗЫ. Türk-islam kimliginin sembolü olarak Ноча Ahmet Yesevi türbesi	368
78.	Эльмира АДИБЕКОВА, Гүлнұр ЕСЕНГЕЛДІ. Karaşaş Ana türbesi ve halk inançlarında kadın Evliya imgesi	375
79.	Дильфуза МАМЕТОВА, Малика ПРИСТАЕВА. Keloğlan ile padişahın kızı masalinin Anadolu, Uygur, Gagavuz varyantlarında kahraman ideali	383
80.	Карлыгаш БОРБАСОВА, Какимжан БИШМАНОВ, Мира БАЛТЫМОВА. Сравнительный анализ текстов Корана, Библии и Торы по проблеме межрелигиозного диалога и укрепления общенационального единства	394
81.	Улжан ТУНГАТОВА, Алуа АЛШЕР. Сравнительный анализ идей толерантности в Коране и Библии	400
82.	Ляззат АЛИЕВА, Möldir NIŞANHAN. Masalların mitolojik mirası: şamanizm ve islam’ın izleri	404

83.	Ынтымакгул НУРМАГОМБЕТОВА. Бейсенбай Кенжебаев зерттеулеріндегі қазақ және түркі әдеби мұраларының тарихи-филологиялық зерделенуі	412
84.	Saltanat YERALIYEVA. The writing of Khoja Akhmet Yasawi’s “Diwani hikmet” in turkic language	420
85.	Yorqinoy ISMONOVA. Bola timsolining roman obrazlari tizimidagi o‘rni	423
86.	Динара САЗАНОВА. “Диуани хикмет” мәтініндегі сопылық терминдердің рухани-философиялық мағынасы	427
87.	Шахноза КАРИМОВА, Жұлдыз МҮСІРКЕП. Akbura Evliya türbesi: türk-islam mimarisi ve halk inanci arasindaki bağ	433
88.	Bahodir ABSAMADOV. Shekspirning “Venetsiya savdogari” asarida komik adolat va axloqiy kinoya	440
89.	Ghalib ZEYAD. The evolution of Uzbek language, literature, and culture: the enduring legacy of Alisher Navai	445
90.	Axror QODIROV. O‘zbek qissachiligida xarakter va kolliziya: Qo‘Chqor Norqobil ijodi misolida XX–XXI asr badiiy talqinlarining evolyutsiyasi	451
91.	Мұратбек БАҒИЛА, Қанзада ЖҮБАНЫШЕВА. Тілді деңгейлік оқыту жүйесінің ғылыми негіздері	457
92.	Sevinchoy YOQUBOVA. G‘oyaviy-badiiy konsepsiya va poetik obrazlar hissiy tonalligi	461
93.	Munira KARIMOVA. The poetics of human and animal characters in Uzbek prose	472
<p>IV SHO‘BA. КОМПАРАТИВИСТИКА VA METODIKA: TIL, ADABIYOT TA‘LIMI TIPOLOGIYASI</p>		
94.	Назаркул ИШЕКЕЕВ, Рима ЗАЙЫРКУЛОВА. Ааламдашуу доорунда медициналык багытта окуп жаткан чет элдик студенттерге «Манас» эпосу жана «Махабхарата» эпосундагы идеяларды салыштыруу менен тарбиялоонун мүмкүнчүлүктөрү	480
95.	Ирина ЯНОВСКАЯ. Формирование риторической компетенции в системе профессиональной подготовки студентов нефилологических специальностей	487
96.	Лариса БАСОВА, Светлана ДРАЧЕВА. Повышение качества обучения русскому языку в странах постсоветского пространства: опыт Тюменского государственного университета	490
97.	Айгул АЙТБЕНБЕТОВА, Нургул ЖОЛДАСОВА. Қазақ тілін оқытудағы цифрлық ресурстар: тиімділігі мен болашағы	494
98.	Muxabbat MATQURBONOVA, Umida YANGIBOYEVA. Ikki tillilik sharoitida o‘zbek tili ta’limining komparativ tahlili	498
99.	Зулхумар ЖУМАНОВА. Роль алгоритмов в формировании навыков устной и письменной речи студентов	500
100.	Максим ЧИКОВ, Диляра ЗАРИПОВА. Проблемы подготовки специалистов в тройке языков русский-английский-узбекский и пути решения	504
101.	Раъно ИСАМУТДИНОВА. Система упражнений для развития навыков устной речи на занятиях по русскому как иностранному	509